

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการจัดการทาง
การพยาบาลสำหรับผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง
โรงพยาบาลวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน

นางวชิราภรณ์ ตามวงศ์

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิกุล นันทชัยพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นัทธมน วุฒานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรังเป็นกลุ่มอาการและอาการแสดงที่ชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องของหัวใจ การจัดการสำหรับผู้ป่วยมีทั้งการใช้ยาและไม่ใช้ยา การจัดการทางการพยาบาลมีความจำเป็นยิ่งสำหรับผู้ป่วยเหล่านี้ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการจัดการทางการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรังในโรงพยาบาลวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผู้ร่วมการศึกษาประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ 25 คน ผู้ป่วยและญาติอย่างละ 16 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 โดยการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ โดยใช้แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิดตามกรอบมาตรฐานด้านกระบวนการดูแลผู้ป่วยของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ยังใช้การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อยืนยันข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์ ทำการถอดเทปข้อมูลและวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเข้าถึงและเข้ารับบริการ ไม่มีบริการคลินิกพิเศษสำหรับภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง ผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรังสามารถเข้าถึงบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกได้เหมือนกับโรคอื่น ผู้ป่วยและครอบครัวให้ข้อเสนอแนะว่าควรลดขั้นตอนการรับบริการและระยะเวลารอคอย

2. การประเมินผู้ป่วย ไม่มีการใช้แบบประเมินทางการพยาบาลเฉพาะสำหรับภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง ผู้ป่วยทุกรายได้รับการประเมินโดยใช้แบบประเมินทางการพยาบาลที่พัฒนาขึ้นสำหรับผู้ป่วยทุกประเภทจึงอาจเป็นข้อจำกัดด้านความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการวินิจฉัยและจัดการทางการพยาบาล

3. การวางแผนการดูแล มีการวางแผนการพยาบาลตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรือเสี่ยงที่จะเกิด ไม่มีการใช้การพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ไม่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกหรือคู่มือเฉพาะสำหรับผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง

4. การดูแลผู้ป่วย มีการให้การดูแลโดยพยาบาลประจำการของแผนกผู้ป่วยนอกและหอผู้ป่วยทุกคน ไม่มีบริการเยี่ยมบ้านตามปกติสำหรับผู้ป่วยเหล่านี้ ไม่มีพยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางคลินิกสำหรับภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง การทำงานเป็นทีมสหสาขาวิชาชีพยังมีข้อจำกัดในโรงพยาบาลแห่งนี้

5. การให้ข้อมูลและเสริมพลัง ผู้ป่วยทุกรายได้รับข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง โดยการอธิบายด้วยวาจา ไม่มีเครื่องมือสำหรับการสอนผู้ป่วย กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจยังไม่เป็นที่คุ้นเคยหรือใช้โดยพยาบาล ด้วยเหตุนี้การจัดการตนเองของผู้ป่วยจึงยังมีจำกัด

6. การดูแลต่อเนื่อง ให้การดูแลต่อเนื่องโดยการนัดมาตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอก มีการวางแผนจำหน่ายเพื่อส่งเสริมการดูแลต่อเนื่องแต่ไม่มีการติดตามต่อเนื่องหลังจำหน่าย มีการส่งผู้ป่วยที่ต้องมีการรักษาที่เหมาะสมไปรักษาต่อในโรงพยาบาลตติยภูมิอื่น

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการสำหรับผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเรื้อรัง มีข้อเสนอแนะให้โรงพยาบาลนำแนวปฏิบัติ หลักฐานเชิงประจักษ์ การจัดการกรณีโดยพยาบาลผู้เชี่ยวชาญคลินิก การบริการแบบทีมสหสาขาวิชาชีพ และการติดตามดูแลหลังจำหน่ายมาใช้ต่อไป การศึกษาครั้งต่อไปควรเน้นการศึกษาวิธีการปรับปรุงคุณภาพการจัดการทางการพยาบาล

Independent Study Title Clinical Situational Analysis of Nursing Management for Patients with Chronic Heart Failure, Wang Nuea Hospital, Lampang Province

Author Mrs. Wachiraphorn Tamwong

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Pikul Nantachaipan Advisor

Assistant Professor Dr. Nuttamon Vuttanon Co-advisor

ABSTRACT

Chronic heart failure (CHF) is a set of symptoms and signs that suggest impairment of the heart. The management of patients relies on pharmacological and non-pharmacological interventions. Nursing management is essential for these patients. This study aimed to describe the clinical situation of nursing management for patients with CHF at Wang Nuea Hospital, in Lampang Province. Study participants consisted of 25 professional nurses, 16 patients with CHF and 16 family members. Data collection was done in July 2011 via group discussion and interviewing by using the group discussion and interview guide which composed of open-ended questions based on the Patient Care Process in Standard of Hospitals and Healthcare Services as proposed by the Healthcare Accreditation Institute of Thailand (2008). Observations and documents review were done to confirm the data gathered from group discussion and interviews. Data were transcribed and content analysis was used.

The results of the study were as follows:

1. Access and entry. No special clinic was set up for patients with CHF. All patients with CHF could access services at the entry point for the outpatient department (OPD) same as patients with other diseases. Decreasing the number of steps for services and waiting time were

recommended by the patients and their families.

2. Patient assessment. Nursing assessment forms specific to patients with CHF were not used. Every patient was assessed by using a general nursing assessment form developed for all patients. This may limit appropriate and effective nursing diagnosis and management for patients with CHF.

3. Plan of care. The nursing care plan was established according to actual and potential problems. Evidence-based nursing has not been implemented. Clinical practice guidelines or protocols for patients with CHF were not used.

4. Patient care delivery. Nursing care was delivered by all staff nurses in the OPD and wards. Home visits were not routinely provided for these patients. There was no clinical nurse specialist (CNS) for CHF at this hospital. A multidisciplinary team approach was limited in this hospital.

5. Education and empowerment. All patients were provided with information and knowledge about CHF as well as treatment and care, mostly verbally. There were no educational materials for patients. Empowerment process was not familiar or used among the nurses. Thus, self-management was limited among these patients.

6. Continuity of care. Continuity of care was provided through follow-up visits to the OPD. Discharge planning was used to promote continuing care, but post-discharge follow-up was not done. Referrals were used for patients who needed proper treatment from other tertiary hospitals.

The findings of this study can be used to improve quality of services for patients with CHF. Clinical practice guidelines, evidence-based practice, case management by a CNS, a multidisciplinary team approach, and post-discharge care are recommended. Further study should focus on interventions for improving quality of nursing management.